

Rotarymøte på Park hotell 14. september 2020

Møtet ledet av president Per H.

Han opplyste om at 28/10 kommer Christian Borch og holder foredrag om det amerikanske valget. Da blir det avgift på kr. 100,- og nødvendig med påmelding.

Berit Reppesgård har lagt ut september-brev på nettet, og orienterte om hovedpunkter av innholdet. Ikke minst understreket hun emnet for neste års distriktkonferanse, «Våre barn – vårt grunnfjell.»

Hun skriver også en god del om ungdomsutveksling.

3 -minutt var ved Martha, som fortalte om arbeidet på vei mot å søke jobb. De fleste er ikke utlyst! Hva skjer på denne fronten i våre dager, og hvordan gjør en det? Ikke lett med nettet for dem som er «voksne».

Hovedemnet denne kvelden hadde Svein Ingebretsen:

«**Magnus Brostrup Landstads virke i Sandefjord.**»

Landstad ble født på Måsøy, like vest for Nordkapp, i 1802, og døde i 1880, i Oslo.

Emnet ble valgt med tanke på at det 5. september i år ble arrangert salmeseminar på Kurbadet, i forbindelse med at det i år er 150 år siden vår første norske kirkesalmebok, utgitt av Magnus Brostrup Landstad, ferdig til trykk i 1870.

Den ble altså utgitt mens Landstad var sokneprest i Sandeherred (nå: Sandar), 1859-1877.

Her er gammel historie, vikingehistorie, Gokstadskip, Heimdal, Skiringssal,

Sandargården var stor, og det skjedde en landheving, slik at Heimdal med liggende under vann.

Her har kanskje vært bygget en gammel stolpekirke, men i alle fall en gammel steinkirke på 1100-tallet. Det var utgravninger her i 1901.

Vi hadde ikke bystatus på den tid, det hadde derimot Larvik (grevskap) og Tønsberg.

I 1892 ble den gamle steinkirken revet. Den var meget dårlig, og liten.

Sokneprest Andreas Schelven fikk bygget ny kirke, den nåværende Sandar kirke.

Og han bygget Pukkestad som tjenestebolig, og Dølebakken som ny innfartsvei fra nord, til byen. Bedre adkomst til kirken!

I 1845 fikk Sandefjord bystatus, og i 1848 ble nåværende gamle prestegård bygget.

Landstad fikk i 1852 i oppdrag å utarbeide ny norsk salmebok. Han var da i Halden (Fredrikshald), startet på arbeidet der, men flyttet til Sandar i 1859, og fortsatte arbeidet.

Første utkast kom i 1861, med mange nye, egne salmer og oversettelser av andre kjente, men det endelig utkast var ferdig først i 1869, og trykket i 1870.

Men hans egen menighet sa nei, ville ikke ha den!! - Først i 1881. Syntes språkbruken var for radikal. Menigheten valgte først den nye salmeboken til Andreas Hauge. (H.N. Huges sønn).

Sandar kirke ble for liten. Folk fra «byen» tok plassene til landbefolkningen som hadde hevd på sine benker! - «Bygg deres egen kirke». - Landstad var i mot, men kirken ble bygget og innviet i 1872.

Da Landstad flyttet til Sandar, trodde han på rolige år, med salmearbeidet mot slutten av sin tjenestetid. Men nei, det ble meget hektisk.

Han måtte forsvare sin lønn gjennom naturalia, og ga advarsler mot dem som tjuvhogget av skogen hans på Preståsen. Og han måtte selge områder i i prestegårdens eiendom til nye boliger.

Prestegården eide det meste av byens grunn øst for Ruklabekken.

Den nye kirken, Sandefjord kirke, ved Storgata og Hvidte-hagen, gikk med i den store brannen natt til 16. mars i 1900. Da brant det ca 70 hus, derav 55 større bygårder, i tre.

(Ny Sandefjord, den nåværende, ble vigslet 23. oktober 1903).

Det ble en del stridigheter i Landstads tid: Salmeboken, uroen med nye dissentermenigheter som ga mange utmeldinger av kirken, byggingen av ny kirke, og salmeboken.

Flere badegjester ved Kurbadet ble innlosjert i prestegården. Mina Landstad var gjestfri, men de trengte også penger. - Hans Holmens statue i rundkjøringen på Landstads plass ble avduket 17. mai 1928. (Har altså stått der i snart 100 år!).

Referent: Roar Bredal.

